

פרוטוקול מס' 235

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
סיום ג' ה' כאלול תשל"ב - 15.8.1972. שעה 9.30

נכחור:

חברי הוועדה:

י. גולושמידס - היו"ר
א. אנקוריון
ד. ארזי
ס. ביבי
ש. פרידמן
י. קורן
י.ה. קלינגהופר

מוזמנים:

מ. שמגר - היועץ המשפטי למטסלה
נצ"מ ה. בריטנפלד - מטסרת ישראל
סגן ניצב ש. רוזנבוים - מטסרת ישראל

מוכירת הוועדה: ד. מלחי

רשמה: א. עצמון

סדר היום: דיון בצור ובתקנות חוק חוקרים פרטיים.

היורד י. גולדשמידט:

אני רוצה להוסיף הערה - ודברתי על כך עם היועץ המשפטי לממשלה בשיחה קצרה שהיתה איתו - סעיף 18 קובע: לא יקיים אדם משרד לשירותי שמירה ולא יארגן שירותי שמירה, אלא אם יש בידו רשיון לכך מאת הוועדה. דסעיף קטן (ב) קובע: לא יעסוק אדם כשומר בסוגי שמירה שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אלא אם יש בידו רשיון לכך מאת הוועדה.

בזמנו, כאשר קבלנו את החוק, לא היה ברור לי שאם, למשל, מוסד כמו בנק לאומי יש לו שני שומרים שהם מן העובדים הקבועים של הבנק, האם הוא צריך, בהתאם לסיפה של סעיף קטן (א) לקבל רשיון כיון שהוא מארגן שירותי שמירה. סעיף קטן (ב) אומר: לא יעסוק אדם כשומר... אני חשבתי שהכוונה לאדם עצמאי, אדם שמשכיר את עצמו לתפקידי שמירה. עכשיו לפי הפרוש הזה גם מי שעובד קבוע במוסד כלשהו ואשר נמצא בתפקיד של שמירה הוא זקוק לרשיון, גם אם הוא איננו עצמאי. אם כך זה לוגע לא רק לציבור של 500 איש שפרנסתו בשמירה אלא נוגע לאלפי מוסדות שמקיימים אצלם שירותי שמירה. שאלתי היא: האם זאת כוונת החוק - ואם כן - משרד המשפטים יצטרך לתת את דעתו על כך ולעשות פעולות הסברה בענין זה לכל המוסדות. אם כי אני חשבתי שהחוק סכוון רק לאנשים עצמאיים שעוסקים בשמירה ולא לגבי עובדים קבועים במפעל ואשר תפקידם הוא שמירה במפעל.

ס. שמגר:

אלך לפי סדר השאלות. סעיף קטן (א) מתייחס לעיסוק פרסונלי של האדם. נדמה לי שארגון השמירה במגרשי ספורט נכנס למסגרת של ארגון שירותי השמירה והוא שייך לסעיף קטן (א) ולכן הוא חייב ברשיון. אנחנו, בצורת מכתבים, נעמיד את הגופים על כך מה בדיוק החוק הזה קובע. בהחלט זה כולל את רכז קבוצת הסדרנים של הפועל בקרית-שמרונה כי הוא מארגן שירותי שמירה ולכן הוא חייב ברשיון.

אנחנו התייחסנו למי שמבצע את הפתקציה של השמירה עצמה. וכאן, לגבי סדרנים, לא חשבנו שזה נחוץ. במצב של היום לא נראה לנו שזה נחוץ וזה גם לא ניתן לביצוע במצב הקיים. לכל ישוב קטן יש קבוצות ספורט ולכל אחת מהקבוצות יש סדרנים. וזה מגיע לאלפים רבים אשר מתחלפים מפעם לפעם. הרכז של הדבר הזה הוא מארגן שירותי שמירה והוא חייב ברשיון.

הנקודה השניה אשר נוגעת לאבחנה בין מי שעוסק בשמירה באופן עצמאי לבין שכיר - ובכן, החוק מדבר על עיסוק של אדם כשומר ללא אבחנה בין שומר שמקבל משכורת קבועה לבין עצמאי. גם זה שומר כבנק טעון רשיון. כי אנחנו רוצים לדעת אם הוא איננו אדם שעוסק בעיסוקים פליליים. מבחינת מגמה החוק זה בא להטיל פיקוח על סוגי עיסוק ואין נפקא מינה אם הוא עובד במפעל קבוע או שהוא עצמאי. הסלקציה היא במקצועות עצמם. במוזיאונים, מלטשות יהלומים ובנקים אנחנו רוצים להקיף את חובת הרשיון גם על מי שעוסק בכך 10 שנים. אמת-המידה היא המקצוע והענף שהוא עוסק בו.

י.ה. קלינגהופר:

החוק פה לא מנוסח בצורה חלקה שאפשר היה להתאים את המציאות. כגון זה הנוגעת למגרשי ספורט. סעיף 19 (א) מתכוון לשומרים מסוג מסויים ולא לגבי כל אחד שעוסק בשמירה. מאיזה סוג - זו כבר שאלה אחרת. משום שבסעיף 19(ב) נאמר: בעל משרד לשירותי שמירה או המארגן שירותים כאמור לא יעסיק שומר שאינו בעל רשיון לפי סעיף 18(ב) אלא אם קיבל אישור מאת המשטרה שאין לה לגבי העסקת אותו אדם התנגדות מהטעמים האמורים בסעיף קטן (א).

כלומר, שהמחוקק עצמו הביח שהכוונה היא לא לשומר העוסק באופן בלתי חוקי. אלא הוא הביח שמשרד לשירותי שמירה הזקוק לרשיון לפי סעיף 18(ב), רשאי להעסיק שומר שאינו בעל רשיון לפי 18(ב). כלומר, שרשאים להעסיק שומרים, אפילו שאין להם רשיון.

י.ה. קלינגהופר:

על כן אינני מבין מדוע יש לקבל את ההצעה שהציע חה"כ קורן. עצם הארגון, כלומר, מי שמטונה על כל הסדרנים, חייב ברשיון וזה ניתן להיעשות עפ"י החוק כך שאין צורך למחוק. כי החוק הקיים מאפשר זאת ובלבד שאגודות הספורט אשר מעסיקות את השוטרים האלה תצטיידנה ברשיון עפ"י סעיף 18(ב).

מ. שמגר:

נכון שמי שמארגן שירותי שמירה רשאי להעסיק אדם שאין לו רשיון. וכזכור לחברי הוועדה לא רצינו שתהיה כפילות והעמסת יתר על הפרט שיצטרכו לתת רשיון אישי אמרנו אחד מן השניים: או שלשומר הסועס יש רשיון אישי; או שפונים למשטרה והמשטרה סודיעה שאין לה התנגדות לגבי אותו אדם כשומר. אבל אם קובעים בצו, לפי 18(ב), ששמירה בענף מסויים טעון רשיון, אז האדם לא יוכל כפרט לשמור אלא אם כן יש לו רשיון אישי. כלומר, מי שמארגן שירותי שמירה יכול להעסיק אדם גם אם יש לו רשיון אישי וגם אם אין לו. אבל אם אדם רוצה לשמור, כפרט, הוא זקוק לרשיון, כל עוד המקצוע הזה נמצא ברשימה.

י.ה. קלינגהופר:

את התקנות יש לפרש כך שיהיו מתישבות עם הכתוב בחוק.

מ. שמגר:

סעיף 19(ב) מדבר על בעל משרד לשירותי שמירה, לאו דוקא במקצועות האלה שמנינו אותם כאן. יכולה להיות שמירה בפרדס אשר לא סופיעה ברשימה.

י.ה. קלינגהופר:

האם למשטרה קשה לעמוד בזה?

מ. שמגר:

למשטרה קשה להקיף את כל הסדרנים שבמגרשי הספורט. שנית - אינני חושב שמוצדק היום לדרוש מכל אדם שמתנדב לשמור במגרש רשיון. ראינו פה את השמירה בשכר ולא את השמירה הוולונטרית של אוהדי הספורט. לפי מה שכתוב היום כל מי שבא לשמור במגרש כדורגל הוא חייב להצטייד ברשיון. לרעתנו, זה מופרז לא רק מבחינת הפיקוח של המשטרה אלא גם מבחינת האנשים שעוסקים בזה.

ה. בריטנפלד:

ראינו את זה מבחינת אגודות הספורט, שהן לא תוכלנה לעמוד בזה ומה שיקרה הוא שלא יהיו להן סדרנים כי אחרת הם הופכים לעבריינים. זאת לא היתה כוונת החוק.

מ. ביבי:

כאשר הופיעו כאן נציגי אגודות השוטרים הם טענו שהם לא יוכלו לעמוד במבחן שכל שומר, מראש, ישא רשיון כזה. מכיון שלעתים קרובות יש להשיג אנשים לעבודה ברגע האחרון ממש. ואם ידרשו, מראש, רשיונות אז זה לא יעמוד במבחן המציאות. לכן ביקשו את האפשרות הזאת ששוטרים במוסדות מסויימים יהיה להם מראש רשיונות כאלה. לגבי מקרים אחרים כמו: שמירה על בניינים או פרדסים תהיה אפשרות שהשומר יתחיל בשמירה ורק לאחר מכן יתחיל הפיקוח המשטרתי עליו.

י.ה. קלינגהופר:

יש לי שאלה להבהרה: האם אגודות הספורט, גם אחרי מחיקת שני הפריטים האלה, חייבות

להצטייד ברשיונות?

מ. שמגר:

מי שאחראי על שירותי השמירה חייב ברשיון לפי סעיף 18(א) ואין לזה שייכות עם

התקנות.

י.ה. קלינגהופר:

אם כן - אני מסכים למחיקה.

היו"ר י. גולדשמידט: כמו שהיועץ המשפטי אמר שיש לתת לחוק
הזה תקופת הדצה ואם יתברר לאחר מכן
שפריט אחד מיותר והשני חסר אז אפשר לבוא לוועדה ולבקש את התוספת.

אם, למשל, הזספנו על ההצעה המקורית,
את ענין בתי הקולנוע והשעשועים היתה בכוונתנו להילחם בתופעה של מכירת
כרטיסים לא בדרך הגונה. אני סבור שבאירועי ספורט גם כן מתרחשים דברים
כאלה ואני מקווה שהמסטרה תוסיף לעקוב אחר הדברים האלה ואם תראה שיש
צורך לשנות דבר מה בחוק אז היא תבוא ותבקש מהוועדה זאת.

בינתיים, כדי שלא נרבה חוסאים בישראל
אנחנו מסכימים למחיקת שני הפריטים. באופן פורמלי אני מעמיד את הדבר
להצבעה: מי בעד הצעת היועץ המשפטי לממשלה למחוק את שני הפריטים 13
ו-14?

הוחלט: ההצעה למחוק פריטים 13 ו-14

נתקבלה פה-אחד.

כמו-כן אנחנו רושמים את הודעתו של
היועץ המשפטי לממשלה שתיעשה פעולת הסברה והודעה לציבור כדי שידע
על הענין הזה.

אנחנו נעשה סידרה של מכתבים.

ס. שמגר:

הישיבה נועלה בשעה 10.15